

**Centrum Monitoringu
Wolności Prasy SDP**
ul. Foksal 3/5, 00-366 Warszawa
www.cmwp.sdp.pl cmwp@sdp.pl
tel. 22 827 58 96 ● NIP: 5251065229

Warszawa, dnia 30 listopada 2021 r.

Sz. P.

Anna Clunes

British Embassy Warsaw

ul. Kawalerii 12

00-468 Warszawa

Dotyczy: wyjaśnienia sprawy zatrzymania na lotnisku Heathrow polskiego dziennikarza red. Rafała Ziemkiewicza w dniu 2 października 2021 r.

Szanowna Pani Ambasador,

W imieniu Centrum Monitoringu Wolności Prasy Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich zwracam się z prośbą o szczegółowe wyjaśnienie przyczyn zatrzymania i niewpuszczenia na teren Wielkiej Brytanii polskiego dziennikarza, publicysty i pisarza red. Rafała Ziemkiewicza. 2 października 2021 r. został on zatrzymany przez brytyjskie służby na lotnisku Heathrow w Wielkiej Brytanii i został tam potraktowany jako persona non grata. Przeciągający się brak jasnej reakcji strony brytyjskiej na to zdarzenie sprzyja zaostrzeniu tego problemu, a nie jego rozwiązaniu. W ocenie CMWP SDP sprawa ta jest precedensowa i pokazuje mechanizm dyskryminowania dziennikarzy za ich poglądy, jest więc absolutnie naganny i niedopuszczalny w demokratycznym państwie. Dlatego w imieniu SDP zwracam się o szczegółowe wyjaśnienie wszelkich okoliczności tej sprawy oraz o jej polubowne zakończenie.

2 października 2021 r. red. Rafał Ziemkiewicz, publicysta jednego z najbardziej opiniotwórczych w Polsce tygodników p.t. „Do Rzeczy” przyleciał do Wielkiej Brytanii z żoną

i córką, która miała rozpocząć naukę w Oxfordzie. Brytyjskie służby przepuściły żonę i córkę redaktora Rafała Ziemkiewicza, ale jego samego zatrzymały. Publicyście odebrano m.in. leki, dokumenty i telefon. Po kilku godzinach red. Rafał Ziemkiewicz został zwolniony z aresztu, ale jednocześnie został zmuszony do natychmiastowego powrotu do Polski. Brytyjski Urząd do Spraw Cudzoziemców w wydanym przez siebie dokumencie stwierdził, iż red. Rafał Ziemkiewicz został zatrzymany z powodu głoszonych poglądów politycznych. Czytamy w nim: *Wnioskował pan o pozwolenie na wjazd do Wielkiej Brytanii jako gość na dwa dni. Jednakże uważam, że wykluczenie pana ze Zjednoczonego Królestwa sprzyja interesowi publicznemu. Wynika to z pańskiego zachowania oraz głoszonych poglądów, które są sprzeczne z brytyjskimi wartościami i mogą być obraźliwe dla innych, a tym samym sprawiają, że uzyskanie możliwości wjazdu [na teren Wielkiej Brytanii – red.] jest niepożądane* – napisano w oficjalnym dokumencie brytyjskich służb opublikowanym na portalu dorzeczy.pl (ang. *You have sought permission to enter the UK as a visitor for two days. However I consider your conclusion from the UK is conductive to the public good. This is due to your conduct and views which are at odds with British values and likely to cause offence and therefore make it undesirable for you to be granted entry*).

Redaktor Rafał Ziemkiewicz to powszechnie znany i ceniony w Polsce dziennikarz i publicysta, znany z konserwatywnych i niezależnych poglądów. Jest komentatorem politycznym i ekonomicznym, a także pisarzem specjalizującym się w literaturze fantastycznonaukowej i społeczno-obyczajowej, autorem kilkudziesięciu powieści, zbiorów opowiadań oraz książek publicystycznych. Obszerny i szczegółowy jego życiorys można przeczytać np. na powszechnie dostępnej i znanej na całym świecie Wikipedii (https://pl.wikipedia.org/wiki/Rafa%C5%82_Ziemkiewicz). Redaktor Rafał Ziemkiewicz jest także członkiem Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, najstarszej i największej organizacji dziennikarskiej w naszym kraju, dlatego tę sprawę odbieramy jako wyjątkowo przykrą. Dla wielu dziennikarzy w Polsce Wielka Brytania była przez lata przykładem wzorowego sposobu realizacji zasady wolności słowa w demokratycznym państwie, a standardy pracy dziennikarzy BBC wykładane są na polskich uniwersytetach jako przykłady do naśladowania. Zatrzymywanie na lotnisku polskiego dziennikarza z powodu jego rzekomo niepoprawnych politycznych poglądów jest w tym kontekście zdumiewające i niezrozumiałe.

Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich opublikowało protest przeciwko zatrzymaniu red. Rafała Ziemkiewicza już 3 i 4 października 2021:

- <https://cmwp.sdp.pl/protest-cmwp-sdp-przeciwko-zatrzymaniu-red-rafała-ziemkiewicza-na-lotnisku-w-londynie/> ;
- <https://sdp.pl/protest-cmwp-sdp-przeciwko-zatrzymaniu-red-rafała-ziemkiewicza-na-lotnisku-w-londynie/>
- <https://sdp.pl/dyskryminacja-za-slowa-i-poglady-lukasz-warzecha-o-przypadku-rafała-ziemkiewicza/>

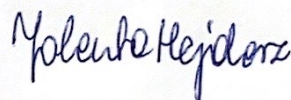
W ocenie CMWP SDP zatrzymanie redaktora Rafała Ziemkiewicza i niewypuszczenie go do wjazdu na teren Wielkiej Brytanii to skandaliczne i niedopuszczalne naruszenie zasady wolności słowa fundamentalnej dla każdego demokratycznego państwa. Zgodnie z art. 10 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, każdy ma prawo do wolności wyrażania opinii. Prawo to obejmuje wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe. Artykuł 19 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka stanowi, że *Każdy człowiek ma prawo wolności opinii i wyrażania jej; prawo to obejmuje swobodę posiadania niezależnej opinii, poszukiwania, otrzymywania i rozpowszechniania informacji i poglądów wszelkimi środkami, bez względu na granice.* Natomiast w myśl artykułu 19 ust. 2 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych: *Każdy człowiek ma prawo do swobodnego wyrażania opinii; prawo to obejmuje swobodę poszukiwania, otrzymywania i rozpowszechniania wszelkich informacji i poglądów, bez względu na granice państwowe, ustnie, pismem lub drukiem, w postaci dzieła sztuki bądź w jakiegokolwiek inny sposób według własnego wyboru.* Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPCz), wolność słowa dotyczy nie tylko prawa do informacji lub opinii nieobraźliwych lub neutralnych, ale nawet tych, które są obraźliwe, szokujące lub niepokojące (sprawa *Prager i Oberschlick przeciwko Austrii*, skarga nr 11662/85).

W związku z zaistniałą i opisaną powyżej sytuacją CMWP SDP zapewnia, iż wspiera redaktora Rafała Ziemkiewicza w tej sprawie i udzieli mu wsparcia i wszelkiej pomocy.

4 listopada br. red. Rafał Ziemkiewicz przesłał do wiadomości CMWP SDP list skierowany do Pani Ambasador z prośbą o wyjaśnienie i pomoc, na który nie otrzymał do tej pory odpowiedzi. CMWP SDP pragnie poinformować, iż podziela zawarte w tym liście argumenty

redaktora Rafała Ziemkiewicza, dlatego stanowczo proszę w imieniu naszej organizacji o udzielenie odpowiedzi red. Rafałowi Ziemkiewiczowi oraz o szczegółowe wyjaśnienie opinii publicznej za naszym pośrednictwem wszelkich okoliczności tej sprawy, tak by taka sytuacja nie zdarzyła się w przyszłości.

Z wyrazami szacunku

dr Jolanta Hajdasz, dyr. CMWP SDP

Załączniki:

1. Kopia list red. Rafała Ziemkiewicza do Ambasadora Wielkiej Brytanii w Polsce w języku polskim i angielskim
2. Pełnomocnictwo Prezesa Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich dla dr Jolanty Hajdasz do występowania w imieniu CMWP SDP

Do wiadomości:

1. Red. Rafał Ziemkiewicz, Warszawa
2. Międzynarodowa Federacja Dziennikarzy, Bruksela
3. Europejska Federacja Dziennikarzy, Bruksela